

ΕΤΟΣ 58ον

29 Αυγούστου 2010

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 35 (2987)

Ο ΤΙΜΙΟΣ ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ

Μπροστά στην όσιακή μορφή του προφήτη Ἰωάννου, του Προδρόμου καὶ Βαπτιστῆ τοῦ Χριστοῦ, ὑποκλινόμαστε μέ δέος καί σεβασμό, καθώς τόν συναντοῦμε μέσα ἀπό τήν ἀνάμνηση τῆς θλιβερῆς ἐπετείου τῆς ἀποκεφάλισής του. Τό γεγονός καί τό περιεχόμενο τῆς γιορτῆς τό ἀντιλοῦμε ἀπό τό εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα τῆς ἡμέρας.

Στοιχεῖα τῆς προσωπικότητάς του

Ἄποστολος, ὁμολογητής, μάρτυρας, ὅσιος καί δίκαιος ὑπῆρξε ὁ Τίμιος Πρόδρομος, ὁ τελευταῖος προφήτης τοῦ Ἰσραήλ, ἀλλή καί ὁ πρῶτος Ἅγιος τῆς Ἐκκλησίας, ἀφοῦ βρίσκεται στό μεταίχμιο τῶν δύο κόσμων, τῆς Παλαιᾶς καί τῆς Καινῆς Διαθήκης. Σάν ἄλυστρο φώτισε «τούς καθημένους ἐν σκότει καί σκιᾷ θανάτου» ἀνθρώπους τῆς ἐποχῆς του, ὥστε νά ἀναγνωρίσουν στό πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ τόν ἀναμενόμενο Μεσσία καί νά πιστέψουν σ' Αὐτόν. Μέ τή διδασκαλία του ὁμολόγησε τή θεότητα τοῦ Χριστοῦ καί προετοίμασε τόν δρόμο γιά τόν ἐρχομό Του, ἐνώ μέ τή στάση ζωῆς του ἐξαφάνισε τήν ἀτομικότητά του, γιά νά φανεῖ τό φῶς τοῦ Χριστοῦ. Ἡ γέννησή του ὑπῆρξε θαυμαστή, καρπός ἀτεκνων μέχρι τότε καί ἡλικιωμένων γονέων. Ἡ ζωή του ὑπῆρξε ἀσκητική, γεμάτη στερήσεις καί κακουχίες, ζωῆ ἐγκράτειας καί αὐτοκυριαρχίας, ζωῆ σ' ὅλα ἀγγελικῆ.

Ὁ ταπεινός ἐρημίτης ἐγκαταλείπει τίς δυσκολίες τῆς ἐρημητικῆς ζωῆς, γιά νά διακονήσει μέ τό κήρυγμά του τήν προετοιμασία τῆς ὁδοῦ τοῦ Κυρίου, ἀνταποκρινόμενος στήν κλήση τοῦ Θεοῦ. Ἔτσι, μᾶς διδάσκει ὅτι τό θέλημα τοῦ Θεοῦ γίνεται πυξίδα κάθε ἀσκητικῆς προσπάθειας. Ὁ διαπρύσιος κήρυκας τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ ἀναδείχθηκε, σύμφωνα μέ τήν ὁμολογία τοῦ ἴδιου τοῦ Χριστοῦ, «μείζων ἐν γεννητοῖς γυναικῶν» (Λκ. 1, 15). Τό κήρυγμά του συγκίνησε τά πλήθη, ἀφύπνισε τίς συνειδήσεις καί κάλεσε τούς ἀνθρώπους σέ ριζική ἀλλαγῆ σκέψεων καί φρονημάτων, σέ οὐσιαστική μεταστροφή συμπεριφορᾶς

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Μάρκ. ζ' 14-30)

«Τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ ἐπὶ πίνακι»

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἤκουσεν Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς τὴν ἀκοὴν Ἰησοῦ· φανερόν γάρ ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ· καὶ ἔλεγεν, ὅτι Ἰωάννης ὁ βαπτίζων ἐκ νεκρῶν ἠγέρθη, καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ. Ἄλλοι ἔλεγον ὅτι Ἡλίας ἐστίν, ἄλλοι δὲ ἔλεγον ὅτι προφήτης ἐστίν, ὡς εἰς τῶν προφητῶν. Ἀκούσας δὲ ὁ Ἡρώδης, εἶπεν ὅτι Ὅν ἐγὼ ἀπεκεφάλισα Ἰωάννην, οὗτός ἐστιν· αὐτὸς ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν. Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἡρώδης ἀποστείλας ἐκράτησε τὸν Ἰωάννην καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὅτι αὐτὴν ἐγάμησεν. Ἐλεγε γὰρ ὁ Ἰωάννης τῷ Ἡρώδῃ ὅτι Οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου. Ἡ δὲ Ἡρωδιάς ἐνεῖχεν αὐτῷ, καὶ ἤθελεν αὐτὸν ἀποκτεῖναι, καὶ οὐκ ἠδύνατο· ὁ γὰρ Ἡρώδης ἐφοβεῖτο τὸν Ἰωάννην, εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ ἅγιον, καὶ συνετήσας αὐτοῦ πολλὰ ἐποίει καὶ ἠδέως αὐτοῦ ἤκουε. Καὶ γενομένης ἡμέρας ευκαίρου, ὅτε Ἡρώδης τοῖς γενεσίοις αὐτοῦ δεῖπνον ἐποίει τοῖς μεγιστάσιν αὐτοῦ καὶ τοῖς χιλιάρχοις καὶ τοῖς πρώτοις τῆς Γαλιλαίας, καὶ εἰσελθούσης τῆς θυγατρὸς αὐτῆς τῆς Ἡρωδιάδος καὶ ὀρχησαμένης καὶ ἀρσεάσης τῷ Ἡρώδῃ καὶ τοῖς συνανακειμένοις, εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ κορασίῳ· Αἰτήσόν με ὃ ἐὰν θέλῃς, καὶ δώσω σοι. Καὶ ὤμοσεν αὐτῇ, ὅτι Ὅ ἐὰν με αἰτήσῃς δώσω σοι, ἕως ἡμίους τῆς βασιλείας μου. Ἡ δὲ ἐξεληθῆσα εἶπε τῇ μητρὶ αὐτῆς· Τί αἰτήσομαι; Ἡ δὲ εἶπε· Τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. Καὶ εἰσελθούσα εὐθέως μετὰ σπουδῆς πρὸς τὸν βασιλέα ἠτήσατο λέγουσα· Θέλω ἵνα μοι δῶς ἐξ αὐτῆς ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. Καὶ περιλύπος γενόμενος ὁ βασιλεὺς, διὰ τοὺς ὄρκους καὶ τοὺς συνανακειμένους, οὐκ ἠθέλησεν αὐτὴν ἀτετῆσαι. Καὶ εὐθέως ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς σπεκουλάτωρα ἐπέταξεν ἐνεχθῆναι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Ὁ δὲ ἀπελθὼν ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ, καὶ ἤνεγκε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κορασίῳ, καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν αὐτὴν τῇ μητρὶ αὐτῆς. Καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦλθον καὶ ἤραν τὸ πῶμα αὐτοῦ, καὶ ἔθηκαν αὐτὸ ἐν μνημείῳ. Καὶ συναγόνται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα, καὶ ὅσα ἐποίησαν καὶ ὅσα ἐδίδαξαν.

καὶ ζωῆς, σέ ἐπιστροφή στό θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὅπως αὐτό συμπικνώνεται στό σύνθημά του: «Μετανοεῖτε, ἤγγικε γάρ ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν». Ἀκούμπησε τό χέρι του στόν καθαρὴ, ἄφθορη καὶ ἀπείραχτη κορυφή τοῦ Χριστοῦ κατά τὴ βάπτισή Του στόν Ἰορδάνη καί, παρ' ὅλα αὐτά, μέ ταπείνωση θεώρησε ὅτι τελείωσε τὴν ἀποστολή του λέγοντας γιὰ τὸν Χριστὸ καὶ τὸν ἑαυτό του: «ἐκεῖνον δεῖ αὐξάνειν, ἐμέ δὲ ἐλαττοῦσθαι» (Ἰω. 3,30), ἐκεῖνου τό ἔργο πρέπει νά μεγαλῶνει καὶ τό δικό μου νά μικραίνει. Τό τέλος τῆς ἐπίγειας ζωῆς του ἦταν μαρτυρικό καὶ σφράγισε μέ τό αἷμα του τὴν κλήση του καὶ τὴν ἀποστολή του.

Ὁ προφητικός ἔλεγχος τῆς ἀμαρτίας

Ὁ Τίμιος Πρόδρομος, μέ τὴν πνευματικὴ του φυσιογνωμία καὶ ἀκτινοβολία,

Μετάφραση τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς

Ἐκείνον τὸν καιρὸν ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης ἄκουσε διὰ τὸν Ἰησοῦν, διότι τὸ ὄνομά του εἶχε γίνεи γνωστὸν, καὶ ἔλεγε ὅτι ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς ἀναστήθηκε ἐκ τῶν νεκρῶν καὶ γι' αὐτὸ αἱ θαυματουργικαὶ δυνάμεις ἐνεργοῦν δι' αὐτοῦ. Ἄλλοι ἔλεγαν ὅτι εἶναι ὁ Ἡλίας, ἄλλοι ὅτι εἶναι προφῆτης σάν ἕνας ἀπὸ τοὺς Προφῆτας. Ὅταν ἄκουσε αὐτὰ ὁ Ἡρώδης, εἶπε, «Αὐτὸς εἶναι ὁ Ἰωάννης, τὸν ὁποῖον ἐγὼ ἀπεκεφάλισα. Ἀναστήθηκε ἐκ νεκρῶν». Διότι ὁ Ἡρώδης εἶχε στείλει καὶ συλλάβει τὸν Ἰωάννην καὶ τὸν ἔδωσε εἰς τὴν φυλακὴν ἐξ αἰτίας τῆς Ἡρωδιάδος, τῆς γυναίκας τοῦ Φιλίππου, τοῦ ἀδελφοῦ του, διότι τὴν εἶχε νυμφευθῆ. Καὶ ὁ Ἰωάννης ἔλεγε εἰς τὸν Ἡρώδην, «Δέν σοῦ ἐπιτρέπεται νά ἔχῃς τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου». Ἡ δὲ Ἡρωδιάς ἔτρεφε μνησικακίαν ἐναντίον του καὶ ἤθελε νά τὸν σκοτώσῃ ἀλλὰ δέν μπορούσε, διότι ὁ Ἡρώδης ἐφοβότανε τὸν Ἰωάννην, ἐπειδὴ ἤξερε ὅτι ἦτο ἄνδρας δίκαιος καὶ ἅγιος καὶ τὸν ἐπροστάτευε. Τὸν ἄκουε εὐχαρίστως, ἀλλὰ ὅσα ἄκουε τὸν ἔφερναν εἰς μεγάλην ἀπορίαν. Κατάλληλη εὐκαιρία παρουσιάσθηκε, ὅταν ὁ Ἡρώδης, τὴν ἑορτὴν τῶν γενεθλίων του, παρέθεσε δεῖπνον εἰς τοὺς μεγιστάνας του καὶ εἰς τοὺς χιλιάρχους καὶ εἰς τοὺς πρὸυχοντας τῆς Γαλιλαίας. Ὅταν ἐμπῆκε ἡ θυγατέρα τῆς Ἡρωδιάδος καὶ ἐχόρευσε, ἄρесе εἰς τὸν Ἡρώδην καὶ εἰς τοὺς καλεσμένους, καὶ εἶπε ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ κορίτσι, «Ζήτησέ μου ὅ,τι θέλεις καὶ θά σοῦ τὸ δώσω». Καὶ ὠρκίσθηκε εἰς αὐτήν, «Ὅ,τι δῆποτε καὶ ἂν ζητήσῃς, θά σοῦ τὸ δώσω, ἕως τὸ μισὸ βασιλείόν μου». Αὐτὴ ἐβγῆκε ἔξω καὶ εἶπε εἰς τὴν μητέρα της, «Τί νά ζητήσω;». Ἡ μητέρα της τῆς εἶπε, «Τὸ κεφάλι τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ». Καὶ ἀμέσως ἐμπῆκε μὲ βῆμα ταχύ καὶ ἐζήτησε ἀπὸ τὸν βασιλέα, «Θέλω ἀμέσως νά μοῦ δώσῃς σ' ἕνα πιάτο τὸ κεφάλι τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ». Καὶ ἐλυπήθηκε ὁ βασιλεὺς, ἀλλ' ἐξ αἰτίας τῶν ὄρκων καὶ τῶν καλεσμένων δέν ἤθελε νά της ἀρνηθῆ. Ἀμέσως ὁ βασιλεὺς ἔστειλε δῆμιον καὶ διέταξε νά φέρῃ τὸ κεφάλι τοῦ Ἰωάννου. Καὶ ἐκεῖνος ἐπῆγε καὶ τὸν ἀπεκεφάλισε εἰς τὴν φυλακὴν καὶ ἔφερε τὸ κεφάλι του σ' ἕνα πιάτο καὶ τὸ ἔδωκε εἰς τὸ κορίτσι καὶ τὸ κορίτσι τὸ ἔδωκε εἰς τὴν μητέρα της. Καὶ ὅταν τὸ ἄκουσαν οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰωάννου, ἤλθαν καὶ ἐπῆραν τὸ σῶμά του καὶ τὸ ἔβαλαν σὲ μνημεῖον. Οἱ ἀπόστολοι ἐπέστρεψαν εἰς τὸν Ἰησοῦν καὶ τοῦ ἀνήγγειλαν ὅλα ὅσα ἔκαναν καὶ ἐδίδαξαν.

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλφα, Ἀρχιμ. Εὐ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀλιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

μέ τὸ κήρυγμα καὶ τῆ ζωῆ του, ὑπῆρξε ἔλεγχος καὶ κρίση γιὰ τὸν Ἡρώδη. Στὴν ἐλεγκτικὴ του στάση βλήπουμε τὴν προφητικὴ φωνὴ τῆς Ἐκκλησίας μέσα στὸν κόσμο. Εἶναι εὐνόητο ὅτι ἡ ἔννοια τοῦ ἐλέγχου καὶ τῆς κρίσης ἀνήκει στὸν Θεό, στὴν ἀπόλυτη γνώση καὶ ἀλήθειά Του, ἀλλὰ καὶ στὴ φιλόανθρωπη δικαιοκρισία Του. Ἡ Ἐκκλησία ἔχει τὴν προφητικὴ κλήση καὶ τὴν ἀποστολή μέ τὴν Ἀλήθειά Της νά γίνεται κριτής, φύλακας καὶ ὁδηγὸς τῆς κοινωνίας μέσα στὴν ὁποία ζεῖ. Ὁ προφητικὸς λόγος Της δέν συμβιβάζεται καὶ δέν ταυτίζεται μέ τίς τάσεις καὶ τίς ἀντιλήψεις τοῦ σύγχρονου κόσμου. Πρέπει νά ἀντιδρᾷ, ὅταν ἀδίστακτα ἀναπο- ➡

29 Αυγούστου 2010: ΑΠΟΤΟΜΗ ΚΕΦ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ (ΙΔ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ).

Μνήμη τῆς ἀποτομῆς τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου καί βαπτιστοῦ Ἰωάννου.

Θεοπίστις ὁσίας τῆς ἐξ Αἰγίνης.

Ἦχος: πλ. α΄ – Ἐωθινόν: Γ΄ – Ἀπόστολος: Πράξ. ιγ΄ 25-32 – Εὐαγγέλιον: Μάρκ. στ΄ 14-30.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 5 Σεπτεμβρίου, ΙΕ΄ Ματθαίου.

Ἀπόστολος: Β΄ Κορ. δ΄ 6-15 – Εὐαγγέλιον: Ματθ. κβ΄ 35-46.

➔ δογμαρίζονται ἀξίες καί ἀρχές, ὅταν παραμερίζονται καί γελοιοποιοῦνται ἠθικέες καί συνειδήσεις. Ὁ Χριστός διακηρύττει: «νῦν κρίσις ἐστὶ τοῦ κόσμου».

Ἡ παρουσία τοῦ καθένα ἀπὸ ἐμᾶς μπορεῖ νά γίνει προφητική στό περιβάλλον ὅπου ζοῦμε. Μόνο ἂν ἔχουμε ἠθικό ἀνάστημα καί συνέπεια στή ζωὴ μας, μπορούμε μέ τὸν λόγον μας καί τὸ παράδειγμά μας νά «κρίνουμε» τὸν κόσμο μας καί νά τὸν προσανατολίζουμε πρὸς τὴ σωτηρία. Αὐτὴ ἡ κρίση καί ὁ ἔλεγχος, ὅμως, εἶναι παιδαγωγικά μέσα, πού δέν μπορεῖ νά ἐκθέτουν, νά ντροπιάζουν καί νά ταπεινώνουν τὸν ἄλλο ἄνθρωπο. Ἀπαιτεῖται περισσὴ διάκριση, ὥστε νά ξεχωρίζουμε τὸ ἀνθρώπινο πρόσωπο ἀπὸ τίς ὅποιες ἀμαρτωλῆς καταστάσεις του, ὅταν αὐτές ἀποθρασύνονται ἀδιάντροπα καί προκαλοῦν τὰ ὄρια καί τίς ἀντοχές μας. Μόνο μέ ἀγάπη, κατανόηση καί σύνεση μπορούμε νά ἀναγνωρίζουμε στὸν ἀμαρτωλό, τὸν ἄρρωστο ἀδελφὸ πού προσπαθοῦμε νά θεραπεύσουμε, καί ὄχι τὸν ἔνοχο πού μᾶς ἀρέσει νά κρίνουμε καί νά καταδικάζουμε.

Ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, τὸ στόμα τοῦ Τιμίου Προδρόμου ἐκλήισε, καθὼς τὸν ἀποκεφάλισε ὁ Ἡρώδης. Ἡ φωνὴ του, ὅμως, ἀκούγεται καί σήμερα δυνατῆ, γιὰ νά ἐλέγχει τὴν ἠθικὴ μας ἀδυναμία καί μετριότητα καί νά ἀφυπνίζει τίς ναρκαωμένες ἀπὸ τὴν παρακμὴ συνειδήσεις τοῦ κόσμου, πού θέλει νά ζήσει καί νά σωθεῖ. Ἀμήν.

Ἄρχιμ. Ν. Κ.

Ἡ ἑορτὴ τοῦ Προδρόμου καί Βαπτιστῆ Ἰωάννου εἶναι ἀρχαιότατη

Ἡ νηστεία ὅμως πού τηροῦμε σήμερα δέν ἀπαντᾷ στοὺς ἀρχαίους Πατέρες καί τὰ παλαιὰ Τυπικά τῶν μονῶν· εἶναι νεώτερη. Ἡ Ἐκκλησία τὴν θέσπισε γιὰ νὰ τιμήσει τὴ μεγάλη καί ἱερὴ μορφή τοῦ Προδρόμου καί «πρὸς ἀναίρεσιν» τοῦ μιστοῦ καί ἀνοσίου ἐκείνου συμποσίου, πού ὀργάνωσε ὁ βασιλιάς Ἡρώδης καί τὸ ὅποιο κατέληξε στὸν φόνο τοῦ Ἰωάννου.

Ἐπομένως **ἡ νηστεία τῆς ἡμέρας εἶναι αὐστηρῆ**, καί λάδι καταλύουμε μόνο ἂν συμπέσει ἡ ἑορτὴ ἐν ἡμέρᾳ Σαββάτου ἢ Κυριακῆς.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἑβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασιῶν 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδόσις - Λιευθυντής· Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διευκρίαιωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπὸ τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ' ὅλον τὸν κόσμον μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr